

tune and text, rhymes, stanzaic metrics) are considerably later phenomena as a result of outside influences but coming from the potentials of the original forms of Baltic metrics. All this is the historical and developmental "dialectics" of local and universal, individual and general metric rules in the Baltic area.

10. Because of the enormous amount of empirical data it would be most convenient to apply statistical methods in research, to quantify data and to use computer whenever possible. This also has its methodological preconditions, which, however, — since they have been worked out in general modern metric research, — need not be presented in detail here.

SMULKMENOS

XXXV

Prieš trejis metus straipsnyje „Dėl baltų substrato Balstogės vaivadijoje“ (Baltistica, t. XI, 2, p. 149—153) buvo atkreiptas dėmesys į lituanizmus Knišino (Knyszyn, Lenkijoje) apylinkės lenkų šnektoje, esančioje už 80–90 km į pietvakarius nuo dabartinio lietuvių kalbos ploto pakraščių. Tai senoji jotvingių žemė. Iki 1569 m. Knišino apylinkės priklausė Lietuvos valstybės teritorijai. Matyt, praeityje čia būta sudėtingų kalbinių procesų bei kontaktų, kuriems išryškinti dar neturime pakankamai duomenų. Lenkų kalbininkų darbuose kaskart iškeliami vis naujų faktų, rodančių čia daug kur buvus sąlyčio su lietuvių kalba. Minėtina Michalo Kondratiuko knyga apie Balstogės krašto pietryčių dalies vietovardžius¹, kurioje užfiksuota apie pusšimtį baltiškų vietovardžių, iš kurių daugelis aiškiai lietuviškos kilmės, pvz., *Dojlidy, Dzidziule, Kiewłaki* (< **Kiaul-akiai*), *Kojły, Kojrany* (< **Kair-ėnai*), *Narejki, Paceliszki, Romejki, Szernie, Żegunie* ir kt.² Lietuviškos kilmės vietovardžių esama ir vidurinėje bei vakarinėje Balstogės vaivadijos dalyse. Tai matyti iš Irenos Halickos knygos apie šio krašto vietovardžius³. Čia be kita ko randame vietovardžius *Downary, Kienstutow Brod* || *Brod Kienstuta* („Kęstučio brasta“), *Narajki, Radzwiłów* || *Radzwiłowo, Romejki, Żodziki, Oliszki*, kurių lietuviška kilmė, atrodo, neturėtų kelti didesnių abejonių. Dar plg. vietovardžius *Litwa* (net 5 vietovių vardai), *Litewka* (2 vietovės), *Litwiany*. Esama čia ir jotvingiškos resp. prūsiškos kilmės vietovardžių, pvz., *Kiersnowo* || *Kirsnowo, Sasiny*. Dar plg. *Jatwież* (2 vietovės), *Prusy, Pruska* ir kt. Įdomus kaimo vardas *Guty*, kuris XV a. dokumentuose vadinamas *Guthi alias Karwowo*. Gal tai senovinis (jotvingiškas?) vietovardis (: la. *gūovs* ‘karvė’, dim. *gūotina*, lie. *guōtas* ‘banda’) ir jo lietuviškas (: *karvė*) ar lenkiškas (: *karw* ‘jautis’) vertinys? Stebina antroponiminės kilmės vietovardžių gausumas. Tokios kilmės gyvenviečių pavadinimai labai būdingi teritorijai, kuri senovėje priklausė Lietuvos Didžiajai Kunigaikštystei.

Z. Zinkevičius

¹ Kondratiuk M. Nazwy miejscowe południowo — wschodniej Białostoczczyzny. Wrocław — Warszawa — Kraków — Gdańsk, 1974.

² Žr. ypač p. 275—277.

³ Halicka I. Nazwy miejscowe środkowej i zachodniej Białostoczczyzny. Dzierżawcze, patronimiczne i rodzinne. Warszawa, 1976.